

7-102
(G.k.24)

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21 -2011/4497994
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Refik
Eryılmaz/7/102

ÇOK İVEDİ

27 Ocak 2012

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: Başbakanlığı muhatap 06.10.2011 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.010.00.02-7/102-26437 sayılı yazıları.

Hatay Milletvekili Refik Eryılmaz'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca, kendileri adına eşg¼d¼m¼mde cevaplanması tensip olunan 7/102 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DavutoĐlu

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek:4 Sayfa

Dağıtım:
GereĐi :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN REFİK ERYILMAZ

7/102 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU

Daha önce bir kısım basın ve medya kuruluşlarınızda, Büyük Ortadoğu projesinin eş başkanı olduğunuz ve bu proje kapsamında size önemli görevler verildiği yönünde haberler çıkmıştır. Ulusal basın ve medyada yer alan bu haberleri yalanlama yoluna da gitmediniz.

Bu çerçevede;

1. Ulusal basın ve medyamızda yer alan Büyük Ortadoğu projesinin eş başkanı olduğunuz ve bu proje kapsamında size önemli görev verildiği yönündeki haberler doğru mudur? Bu yönde bir açıklamanız olmuş mudur?
2. Bu proje kapsamında size verildiğini açıkladığınız önemli görev ya da görevler nelerdir?
3. Büyük Ortadoğu Projesinin amacı nedir? İddia edildiği gibi Ortadoğu ve Kuzey Afrika'nın uluslararası güçlerin menfaatlerine uygun bir şekilde yeniden dizayn edilmesi midir?
4. Bu proje kim ya da kimler tarafından hazırlanmıştır? Kimlere hizmet etmektedir?
5. Tunus'ta başlayıp Mısır, Yemen, Libya ve son olarak Suriye'de meydana gelen olayların Büyük Ortadoğu Projesi ile bir ilgisi var mıdır?
6. Bu ülkelerde yaşanan olaylarla herhangi bir ilginiz var mıdır? Herhangi bir müdahaleniz olmuş mudur?
7. Libya'da Kaddafi yönetimine karşı mücadele eden muhalif güçlere 300 milyon Dolar yardım gönderdiğiniz yönünde medyada yer alan haberler doğru mudur? Doğru ise; 300 milyon doları hangi hukuki ya da yasal gerekçe ile gönderdiniz? Şu anda İktidarı ele geçiren muhalif güçlerden bu parayı geri almayı düşünüyor musunuz?
8. Büyük Ortadoğu projesi kapsamında çizildiği iddia edilen Büyük Ortadoğu haritasından haberiniz var mı? Bu haritayı onaylıyor musunuz?
9. Türkiye'de konumlandırılmasına izin verdiğiniz füze kalkanı projesinin, Büyük Ortadoğu projesi ile bağlantısı var mıdır? 11-15 Ekim 2010 Tarihinde Brüksel'deki NATO zirvesi toplantısının öncesinde Amerika Savunma Bakanlığı'nın Avrupa ve NATO politikalarından sorumlu üst düzey yetkilisi Jim Townsend'in "ABD'nin İran'a karşı konuşlandırmak istediği füze kalkanı sisteminin Türkiye'de kurulması gerektiği ve projeye Türkiye'yi dahil ettikleri" yönündeki açıklamalarına ne diyorsunuz?

10. Füze kalkanının Türkiye'ye konuşlandırılmasına izin verilmesi, Türkiye'yi hedef ülke haline getirmiyor mu? Ulusal güvenliğimiz ve bağımsızlığımız tehdit altına girmiyor mu?

YANIT

Türkiye, bugüne değin "Büyük Ortadoğu projesi" olarak adlandırılan herhangi bir projede hiçbir rol üstlenmediği gibi esasen bu adı taşıyan bir projede bulunmamaktadır. Büyük Ortadoğu projesi ile kastedilenin Geniş Orta Doğu ve Kuzey Afrika (GODKA) girişimi olduğu varsayılmaktadır. GODKA girişimi, bölgede barış, istikrar, sürdürülebilir kalkınma ve ekonomik refahı amaçlayan bir dönüşüm projesi olarak ortaya çıkmıştır. GODKA, 8-10 Haziran 2004 tarihlerinde ABD'nin Georgia eyaletindeki Sea Island kentinde düzenlenen G-8 Zirvesi sırasında başlatılmıştır.

Sözkonusu girişimin dayandığı temel anlayış, demokrasinin ve buna ilişkin reformların bölge ülkelerine dışarıdan dayatılamayacağı ve reform dinamiğinin esasen bölgeden kaynaklanması gerektiğidir. Hedefi ise, bu doğrultuda, bölge ülkelerine ihtiyaç duydukları desteği sağlayabilmek olarak belirtilmiştir.

Ülkelerin sözkonusu projede yer almaları, tamamen kendi iradelerine bırakılmıştır.

Türkiye'nin GODKA girişimine ilişkin yaklaşımında aşağıdaki faktörler etkili olmuştur:

- Bölge halkları, hukukun üstünlüğü, iyi yönetim, insan hakları, özgürlük, demokrasi gibi evrensel değerleri hak etmektedir.

- Ancak bu yöndeki dönüşümün, herhangi bir dış dayatma olmaksızın, tamamen bölge ülkelerinin kendi iç dinamiklerinden kaynaklanması gerekmektedir.

- İlgili ülkelerin kendi iç dinamikleri sonucunda evrensel değerler temelinde, özellikle demokrasi alanında kaydedilecek gelişmeler, bölgemizde bir demokrasi kuşağı oluşmasına katkı sağlayacaktır. Bunun gerçekleşmesi, bu bölgede güvenlik, istikrar ve barışın tesis edilmesini esas alan dış politika hedeflerimizle uyumludur.

- Ancak, ülkelerin toprak bütünlüğü, egemenliği ve sınırların dokunulmazlığı uluslararası hukukun temel ilkeleridir. Bu ilkelere riayet edilmesi elzemdir.

Ülkemiz gündeme geldiği dönemde bu girişime tamamen bu ilkeler doğrultusunda yaklaşmış ve bölgedeki ülkelerin kalkınma ve demokratikleşme ihtiyaçlarına destek olabilecek uluslararası bir çaba olarak değerlendirmiştir. Nitekim, ülkemiz, bölgenin en önemli demokratik ve önde gelen ülkesi vasfıyla, yapılan davet üzerine, anılan girişime "demokratik ortak" sıfatıyla katkıda bulunmuştur. Bu katkı, tamamen kendi özgür ve serbest irademizle, herhangi bir akdi, siyasi veya başka bir yükümlülük altına girmeksizin gerçekleştirilmiştir. Bu anlamda Türkiye, kendi tecrübelerinin ışığında, bölge ülkelerinde evrensel değerler temelinde yürütülecek reform çalışmalarına tamamen kendi özgür iradesiyle nasıl katkı yapabileceği anlayışından hareket etmiştir.

GODKA girişiminin eşbaşkanlığı, kişiler tarafından değil, dönemsel temelde biri G-8 dönem başkanı, diğeri de bölge ülkesi olmak üzere iki ülke tarafından üstlenilmektedir. Halihazırda, Türkiye'nin, anılan girişim kapsamında, eş-başkanlık veya herhangi bir başka rolü bulunmamaktadır. GODKA'nın eşbaşkanlığının Fransa ve Kuveyt tarafından yürütüldüğü bilinmektedir.

Öte yandan, Türkiye'de belirli çevrelerin, uzun zamandır herhangi bir fonksiyonu kalmamış ve gündemden düşmüş bulunan GODKA girişimini, ısrarla ve sürekli olarak gündemde tutmaya, bu girişime yukarıda açıklanan mahiyetinden farklı anlamlar yükleyerek, ülkemizi veya Hükümetimizi gizli bir gündemin veya komponun parçası olarak takdim etmeye çalışması da esefle karşılanmaktadır.

Bu bağlamda, bizden önceki Hükümetler dahil olmak üzere, hiçbir Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin, bölge ülkelerinin toprak bütünlüklerine, sınırların değişmezliği ve egemenlik ilkelerine aykırı hareket etmesi, bu yönde olabilecek herhangi bir tasavvurun veya planın parçası olması düşünülemez ve böyle bir durum geçmişte olmadığı gibi, bugün de söz konusu değildir. Dahası, izlediğimiz dış politika, bu yönde olabilecek her türlü girişimin önünde bir set oluşturacak nitelikte olduğu gibi, bölgesel barış, istikrar ve güvenliğin en büyük teminatıdır.

Öte yandan, son dönemde Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da yaşanan olaylar bölgemizde halkların meşru talep ve beklentilerinin karşılanmasının daha fazla ertelenemeyeceğinin işareti. Tabandan gelen taleplerle patlak veren ve esasen Soğuk Savaş'ın bitiminin ardından 1990'larda yaşanmış olması gereken bu gelişmeler, değişim rüzgârlarının Orta Doğu'ya gecikmeli olarak ulaşması sonucunda içinde bulunduğumuz dönemde yaşanmaktadır.

Türkiye, halkının çoğunluğu Müslüman bir ülke olarak, demokrasi, çağdaşlık ve İslam dininin birbiriyle bağdaştığını kendi tarihi tecrübesiyle ortaya koymuş durumdadır. Ülkemizin aynı zamanda Orta Doğu ülkeleriyle köklü kültürel, dini ve tarihi bağlara sahip bulunduğu bir gerçektir. Bununla birlikte, Türkiye, bölgedeki her ülkenin kendine özgü şartları olduğunu düşünmekte ve kendini bir model olarak takdim etmekten ziyade, talep olması durumunda tecrübelerini bölge ülkeleriyle paylaşmaya hazır olduğunu dile getirmektedir.

Öte yandan, Libya Ulusal Geçiş Konseyi'nin (UGK) acil ihtiyaçlarının karşılanmasını teminen, 100 milyon ABD Doları nakit ihtiyaç kredisi, 100 milyon ABD Doları da ülkemizden temel ihtiyaç maddelerinin temininde kullanılmak amacıyla ticari kredi olmak üzere, toplam 200 milyon ABD Doları sağlanmasını öngören Kredi Anlaşması 6 Temmuz 2011 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Kredi anlaşması Türkiye'nin cari borçlanma faiz oranları üzerinden ve bütün ülkelere uygulanan koşullara uygun şekilde yapılmıştır.

Bilindiği üzere, Kuzey Atlantik Antlaşmasının en önemli maddelerinden biri Müttefikler arasında müşterek savunma müessesesini tesis eden beşinci maddedir. 2010 Kasım ayında düzenlenen NATO Lizbon Zirvesi'nde yeni bir Stratejik Konsept kabul

edilmiştir. Bu belge İttifakın önümüzdeki on yıl zarfında ve 21. yüzyıl uluslararası güvenlik ortamında izleyeceği yol haritasını ortaya koymaktadır. Yeni Stratejik Konseptte göre NATO'nun savunması ağırlıklı olarak caydırıcılığının kuvvetlendirilmesine dayanmaktadır. Bu da olası füze saldırıları dahil geniş bir yelpazedeki tehditlere karşı koyacak güçlü bir savunma sistemi geliştirilmesini gerektirmektedir.

Bu çerçevede, müttefik ülkeler halklarının, topraklarının ve birliklerinin korunmasına yönelik olarak bir NATO füze savunma sistemi geliştirilmesi kararı Lizbon Zirvesi'nde alınmıştır. Bu sistem, İttifakın mevcut imkanları temelinde ve Müttefiklerin katkılarıyla inşa edilecektir ve tamamen savunma amaçlıdır. Sistem herhangi bir ülkeyi hedef alacak şekilde kurgulanmamıştır.

Ülkemizde konuşlandırılacak erken uyarı radarı, NATO füze savunma sisteminin bir unsurunu oluşturacaktır. Türkiye'nin NATO sistemi çerçevesinde bu unsura ev sahipliği yapması NATO'nun yeni Stratejik Konsepti kapsamında geliştirilen sözkonusu savunma sistemine katkısını oluşturacak, NATO'nun savunma kapasitesini ve daha da önemlisi ulusal savunma sistemini güçlendirecektir.

Savunma amaçlı bu sisteme iştirak edilmesi ülkemizin güvenliği açısından da katkı sağlayacak olup, küresel balistik füze tehdidinin önlenmesi amacıyla, füze savunması yeteneğinin geliştirilmesi ve caydırıcılığın kuvvetlendirilmesi yönünde bir Müttefik olarak ortaya koyduğumuz iradeyle de uyumludur.